

ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΣΤΙΣ ΙΣΛΑΜΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ (ΑΙΓΥΠΤΟΣ)

Το Ισλάμ είναι θρησκεία, η οποία δικαιώνει την άσκηση βίας εκ μέρους των οπαδών της κατά των πιστών άλλων θρησκειών. Αυτό αποτέλεσε διαχρονικά σημαντικό πλεονέκτημα του Ισλάμ έναντι άλλων θρησκειών, οι πιστοί των οποίων υποχώρησαν αριθμητικά τάχιστα σε περιοχές που αυτό εξαπλώθηκε. **Το Ισλάμ δεν έπληξε μόνο τη χριστιανική πίστη, αλλά και τη βουδιστική, την ινδουϊστική και άλλες στην κεντρική Ασία.** Στη Μέση Ανατολή και την Αίγυπτο, περιοχές του ελληνορωμαϊκού κόσμου, οι κάτοικοι είχαν μεταστραφεί καθολικά στη χριστιανική πίστη πριν από την αραβική εξάπλωση. Οι περιοχές όμως αυτές είχαν συγκλονιστεί από τις αιρέσεις των πρώτων αιώνων λόγω της φυγόκεντρης διάθεσης πολλών επιφανών κατοίκων αυτών από την κεντρική εξουσία της Κωνσταντινούπολης. Τον μονοφυσιτισμό, τον νεστοριανισμό και άλλες αιρέσεις είχε ασπαστεί σημαντικό τμήμα του πληθυσμού, το οποίο υπέκυψε σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό στην πίεση εξισλαμισμού εκ μέρους των Αράβων απ' ότι οι πληθυσμοί στην έκταση της Μικράς Ασίας και της Βαλκανικής στην πίεση εξισλαμισμού εκ μέρους των Τούρκων αργότερα.

Η Αίγυπτος κατέστη λίαν σημαντική από γεωστρατηγική άποψη, όταν διανοίχθηκε η διώρυγα του Σουέζ (1869). Η αποικιοκράτις Βρετανία θεώρησε ζωτικής σημασίας τον έλεγχο της διώρυγας, προκειμένου να είναι ασφαλείς οι πλεύσεις του στόλου της προς την αποικία των Ινδιών. Επωφελήθηκε από την προσπάθεια κάποιων πατριωτών για πλήρη αποτίναξη του οθωμανικού ζυγού. Βομβάρδισε την Αλεξάνδρεια και αποβίβασαν δυνάμεις στην περιοχή της διώρυγας (1882). **Η Αίγυπτος κατέστη βρετανική αποικία ως το 1936.**

Στη χώρα κατοικούσαν πέρα από τους Άραβες μουσουλμάνους και μονοφυσίτες χριστιανοί, οι γνωστότεροι ως κόπτες, που προσέγγιζαν το 20% του πληθυσμού. Σημαντική ήταν και η παρουσία των Ελλήνων, καθώς στους γηγενείς περί το ορθόδοξο πατριαρχείο Αλεξανδρείας είχαν προστεθεί και αρκετοί άλλοι από την εποχή της κυριαρχίας του Μεχμέτ Άλη ως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Όταν μουσουλμανική χώρα καταλαμβάνεται από αποικιοκρατική χριστιανική χώρα, η πλειονοψηφία των μουσουλμάνων δεν είναι σε θέση ούτε όμως έχει και τη διάθεση να εξετάσει τις δογματικές διαφορές μεταξύ των κατακτητών και των ομοθρήσκων γηγενών ή παροίκων. Ασφαλώς οι χριστιανοί της Αιγύπτου επωφελήθηκαν από την βρετανική παρουσία, ώστε να δραστηριοποιηθούν στο εμπόριο και να πλουτίσουν. Οι κόπτες ήταν κατά πολύ πιο ευκατάστατοι από τους μουσουλμάνους και αρκετοί Έλληνες απέκτησαν σημαντικές περιουσίες.

Οι Άγγλοι έφυγαν το 1936 φροντίζοντας να εγκαταστήσουν στην αρχή βασιλιά ελεγχόμενο από αυτούς και διατηρώντας στρατιωτικές μονάδες περί την διώρυγα. Ο πατριωτισμός όμως αρκετών αξιωματικών οδήγησε σε ένοπλη σύγκρουση με τους Άγγλους και τη φθορά εγκαταστάσεων βρετανικών συμφερόντων. **Οι Άγγλοι αποχώρησαν οριστικά το 1952** και στην εξουσία εδραιώθηκε μετά από μικρό χρονικό διάστημα ο Νάσερ, ο οποίος αναζωπύρωσε το εθνικό αίσθημα των μουσουλμάνων της Αιγύπτου. Και είναι πολύ γνωστό ότι στις ισλαμικές χώρες έθνος και πίστη είναι μη διακριτά. Μετά τα προηγηθέντα ήταν αναμενόμενο οι μουσουλμάνοι να θεωρούν κατά κάποιο τρόπο τους χριστιανούς ως ξένο σώμα. Οι

Έλληνες αποχώρησαν ευθύς μετά τη δήμευση των περιουσιών τους, αφήνοντας το ορθόδοξο Πατριαρχείο με μικρό αριθμό πιστών. Οι κόπτες δεν είχαν άλλη πατρίδα. Έμειναν και άρχισαν να υφίστανται διωγμό με την ανοχή των αρχών έναντι των φανατικών μουσουλμάνων, ενώ σημαντικό μέρος της εκκλησιαστικής περιουσίας τους δημεύθηκε. Αυτά εξανάγκασαν πολλούς από αυτούς να μεταναστεύσουν σε δυτικές χώρες. Στη μετά τον Νάσερ περίοδο φάνηκε να επικρατεί κάποια ανεκτικότητα έναντι των κοπτών, η κοινότητά τους όμως έχει συρρικνωθεί στο 8% του πληθυσμού ίσως και λόγω χαμηλοτέρων δημογραφικών δεικτών. **Η δημογραφική κάμψη είναι μάλιστα των απανταχού της γης χριστιανών.**

Η πρόσφατη ανατροπή του Μουμπάρακ έδωσε το έναυσμα για την επίθεση φανατικών μουσουλμάνων με πυρόληση ναών και φόνους κοπτών. Αποτελεί οπωσδήποτε αίνιγμα η ανατροπή ενός αφοσιωμένου στη Δύση δικτάτορα από τις ΗΠΑ. Στην Αίγυπτο δραστηριοποιείται από δεκαετίες η οργάνωση «αδελφοί Μουσουλμάνοι». **Ελεύθεροι σχολιαστές δεν δίστασαν να καταγγείλουν ότι αυτή ελέγχεται από τη CIA!** Δεν είναι εκπληκτικό, αν συλλογιστούμε ότι αυτή οργάνωσε και ήλεγχε την «Αλ Κάιντα», όταν οι Σοβιετικοί είχαν πραγματοποιήσει ανοήτως την εισβολή στο Αφγανιστάν. Ασφαλώς το νέο καθεστώς της Αιγύπτου, αν και ασταθές ακόμη, φαίνεται φιλοδυτικό. Για τους χριστιανούς όμως είναι βέβαιο ότι έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή. Το κάπως παρήγορο είναι ο εν πολλοίς γεωγραφικός διαχωρισμός των δύο ομάδων πληθυσμού, καθώς οι κόπτες κατοικούν κατά πλειονότητα στην Άνω Αίγυπτο. Τι θα γίνει όμως με τους ομοπίστους στα μεγάλα αστικά κέντρα;

Το ορθόδοξο πατριαρχείο διατηρεί καλές διπλωματικές σχέσεις (πόσο εκκλησιαστικός μπορεί να είναι αυτός ο όρος;) με την αιγυπτιακή κυβέρνηση. Ως τώρα δεν έχει εκδηλώσει κάποια συμπάθεια προς τους ομοθρήσκους κόπτες. Ασφαλώς δεν οφείλεται αυτό στις δογματικές διαφορές, αλλά στη σκέψη των συνεπειών. Αλλά ας υποθέσουμε ότι οι κόπτες αποδέχονται να προσχωρήσουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Τότε το Πατριαρχείο θα οφείλει να συμπαρασταθεί στο δοκιμαζόμενο ποίμνιό του. **Αλλά μήπως ο Χριστός ζητά από μας να συμπαραστεκόμαστε μόνο στους δοκιμαζόμενους ομοπίστους μας;** Ασφαλώς η συμπαραστάση προς τους κόπτες θα έχει οδυνηρότατες συνέπειες ακόμη και την εκδίωξη του Πατριαρχείου από την Αίγυπτο. Προοπτική αρκετά πιθανή αν στο μέλλον εκδηλωθεί έξαρση του μουσουλμανικού φονταμενταλισμού. Αλλά ορθόδοξοι δεν υπάρχουν μόνο στην Αίγυπτο και δεν είναι τόσο ανίσχυροι οι άλλοι, όσο του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας. Τι κάνουν το οικουμενικό Πατριαρχείο και το Πατριαρχείο Μόσχας. Προς το παρόν είμαστε θεατές οικουμενιστικών αλλά και διαθρησκευτικών συνάξεων με σκοπό δήθεν την προσέγγιση των θρησκειών και την εμπέδωση της παγκόσμιας ειρήνης. Σ' αυτές οι ορθόδοξοι εκδηλώνουν διάθεση συνδιαλλαγής με νόθευση της δογματικής καθαρότητας της ορθοδοξίας. Αλλά πώς είναι δυνατόν να επέλθει προσέγγιση όταν «χριστιανικές» χώρες ενέχονταν κατά το παρελθόν για την άθλια αποικιοκρατία και σήμερα πρωταγωνιστούν στη λαφυραγώγηση του πλανήτη και την πρόκληση κατά των μουσουλμάνων, τους οποίους αποκαλούν συλλήβδην ως εν δυνάμει τρομοκράτες; **Είναι δυνατόν να επέλθει προσέγγιση μέσα από τελετές που προκαλούν θυμηδία στους «χριστιανούς», θλίψη στους χριστιανούς και αγανάκτηση στους μουσουλμάνους;**

Οι χριστιανοί θρησκευτικοί ηγέτες οφείλουν πρωτίστως να καταγγείλουν την απληστία των ισχυρών του κεφαλαίου Εβραίους και «χριστιανούς», να καταδικάσουν την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, την καταλήστευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών με την υποβοήθηση δοτών κυβερνώντων, τους εξοπλισμούς και την υποδαύλιση για ένοπλες συρράξεις σ' όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη. Δυστυχώς όμως σιωπούν και σήμερα, όπως σιωπούσαν και τότε που ο Χίτλερ ετοίμαζε την πολεμική του μηχανή, για να σπείρει τον όλεθρο. Τότε που πλήθος ορθοδόξων αρχιερέων και ιερέων μαρτυρούσαν για την πίστη τους στα σταλινικά στρατόπεδα. **Η Ορθοδοξία καλλιεργεί στους πιστούς ιδιαίτερο ήθος, το οποίο έχουν απωλέσει οι πιστοί των ομολογιών του δυτικού χριστιανισμού.** Σήμερα συγχρωτισμένοι μ' αυτούς κινδυνεύουμε να το απωλέσουμε κι εμείς. Είναι το ήθος που μόλις πριν από λίγα χρόνια μας υπέδειξε το χρέος να συμπαρασταθούμε προς τους δοκιμαζόμενους μουσουλμανικούς λαούς του Ιράκ και του Αφγανιστάν. Είναι ώρα να συμπαρασταθούμε και προς τους κόπτες της Αιγύπτου. Αυτοί συντηρούν τα ιστορικά κέντρα του πρώτου μοναχισμού. Εκεί βρίσκονται οι μονές των αγίων Αντωνίου, Παύλου του Θηβαίου, Μακαρίου και Παϊσίου. Μήπως η πολιτική της Δύσης έναντι του Ισλάμ έχει ως τελικό στόχο να στρέψει αυτό κατά των χριστιανών της Ανατολής; Μήπως δούμε να ανατινάζονται οι μονές όπως οι γλυπτοί στους βράχους βούδες από τους Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν;

Θυμούμαι πώς μας ξεπροβόδισε ο ηγούμενος της μονής του αγίου Παύλου του Θηβαίου με γλυκό και κάπως μελαγχολικό ύφος μετά την ξενάγηση: Να προσεύχεστε για μας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ